

SČVP

Historický den 28. říjen 1918 má trvalé místo nejen v českých dějinách, ale i v pohnuté historii naší menšiny. Díky 28. říjnu jsme se měli po dlouhé době kam vrátit. Proto tento den má trvalé místo nejen v našich myslích, ale i v srdcích.

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

7/92
ročník 2

K 46. výročí Věrné stráže
(Říjen 1946 - prosinec 1952)

Za čtyři roky uplyne už padesát let, celé půstoletí, od doby, co v Žatci, tehdejší "metropoli" volyňských Čechů, v den státního svátku Československé republiky, 28. října 1946, vyšlo první číslo týdeníku Svazu Čechů z Volyně VĚRNÁ STRÁŽ. Nechť na pozadí čerstvě uplynulé "ujubilejované" éry, v níž se nejrůznější výročí přímo plánovala jako příležitost k ideologicko-politickým akcím, není tato připomínka přijímána jako anachronická setrvačnost. Nesleduje žádný oficiální cíl, chce jen vyzvednout jednu z neopomenutelných kapitol v dějinách naší krajanské větve. Neboť k těmto dějinám nepatří pouze období strávené v cizině, ale i závěrečná etapa splývání s národním celkem, konce naší historické vyloučenosti a začátku opětovného vtělení do národa českého, jehož organickou součástí jsme se cítili a byli po celou dobu života v zahraničí. Etapa, v níž jsme přestávali být národnostní menšinou a začínali cele a plně žít svou sounáležitostí s národem.

Že to nebyla etapa snadná, to si ještě dobře pamatujeme. Dokonce lze říci, že v jistých směrech byla obtížnější než mnohé z etap předchozích. O to obtížnější, oč byla přelomovější. A právě VĚRNÁ STRÁŽ - spolu se Svazem Čechů z Volyně, jehož tiskovým orgánem byla - se stala účinnou pomocnicí při překonávání vzniklých potíží.

Po reemigraci jsme se octli roztroušeni po celé republice, v Čechách, na Moravě i ve Slezsku. Osud nás rozšířil ještě dál od sebe, než tomu bylo na Volyni, přitom promíchal rodáky z obcí i celé rody a rodiny. Bylo zapotřebí vzájemného spojení. V tomto směru VĚRNÁ STRÁŽ navázala na tradice českého tisku na Volyni. Ale spojila nás i v hlubším slova smyslu, jak to formuloval v závěrečném hodnocení hlavní redaktor Jaroslav Chudoba: VĚRNÁ STRÁŽ se stala výrazem naší krajanské pospolitosti, která vznikla životem v cizině, společným utrpením, existenčními zápasy i bojem za společné zájmy.

Ve vlasti se ovšem podstatně změnil život naší pospolitosti, a tuto změnu v celé šíři a hloubce zachycovala VĚRNÁ STRÁŽ. V prvních číslech se zaměřila na pozvednutí morálního ducha krajanů, rozviklaného válečnou a poválečnou dobou a nejistým očekáváním příjezdu rodin. Už začátkem druhého ročníku se aktuálně věnovala návratu volyňských reemigrantů do vlasti, redakce připravila zvláštní čísla k příjezdu prvního transportu z Volyně. Reemigrační etapu symbolicky uzavřela zpravodajstvím z celostátních oslav návratu volyňských Čechů do vlasti, konaných jako Slib věrnosti Československé republice ve dnech 12.-13. června 1947 v Žatci. Po této akci se téžistě pozornosti VĚRNÉ STRÁŽE přeneslo na problém soužití volyňských Čechů s "místními", neboli vlastně na naše splnutí s českým národem. Byl to úkol jeden z nejpálčivějších. K jeho řešení přispívalo hlavně vnitřní zájmové zpravodajství, zahrnující široké spektrum otázek od majetkoprávního uspořádání přes konkrétní problém usídlování až po osobní rodinná sdělení včetně vzpomínek na zesnulé, především však na padlé v bojích za svobodu. Hrdinská účast v osvobozování Československa je zvlášť významná kapitola v dějinách volyňských Čechů a VĚRNÁ STRÁŽ jí věnovala řadu příspěvků, často z pera přímých účastníků bitev i těch nejkrutějších - na Dukle. Zároveň se stále častěji začaly objevovat seriály ze života "našich" v jednotlivých regionech. Začíná silně pozornost k novému okolí, k životu veřejnému, "celostátnímu" a ovšem také k perspektivám. Nikoli náhodou tolik místa na stránkách časopisu dostává mládež, dva maturitní ročníky na

gymnáziu v Žatci a později olympiády lidového umění volyňské mládeže. Současně - jak život běžel nezadržitelně dál - se VĚRNÁ STRÁŽ čím dál výrazněji ohlížela po minulosti ve snaze zaznamenat kroky naší historie. K tomu účelu měly sloužit kroniky jednotlivých volyňských obcí, pokus o souhrnný pohled z pera J. Folprechta a také beletrizované obrazy ze života volyňských Čechů od J. Fojtíka, A. Spatenky a jiných. A protože, řečeno výstižnými slovy J. Chudoby, v každém volyňském Čechovi žije něco z duše Puškinovy, Ševčenkovy a Mickiewiczovy, začala VĚRNÁ STRÁŽ otiskovat rovněž materiály v ruštině, ukrajinštině a polštině. Redakce tím na jedné straně jakoby připomínala minulost a na druhé straně zdůrazňovala naši osobitost nebo chceme-li náš vklad, přínos pro soužití doma. Onen fenomén, který z nás dělá "Volyňáky", i když jsme se časem už stali naturalizovanými nebo třeba i rodilými Severočechy, Jihomoravany, Slezany, Šumavany, Západočechy a třeba i Pražáky. V každém z nás zbylo něco z psychické a mentální "infiltrace" volyňského prostředí. A nejen v nás, narozených na Volyni, ale i v našich dětech a možná i vnucích. Ti už měli a mají jiné prožitky a starosti, ale neviditelnými "genetickými" nitkami jsou bezesporu spřízněni, srostli se svými předky.

Nejen nám, ale i jim je proto určena tato připomínka výročí, třebaže není kulaté.

Úkoly časopisu byly velké a také jeho zásluhy jsou nemalé. V neposlední řadě díky i osobnímu přispění vedoucího redaktora Jaroslava CHUDOBY a administrátora Jindřicha DUŠKA, který zajistil časopis organizačně a hlavně finančně.

Zásluhou obětavé práce jednotlivců a celků se VĚRNÁ STRÁŽ se svým několikatísíčovým nákladem stala našim pomocníkem při zakládání nového domova v Československu. V ní máme i trvalý "rodný list" pro naše postupné zdomácnění ve vlasti se všemi jeho starostmi a radostmi. Důkaz, že nejsme žádní přivandrovalci, jak se někdy porůznu ozývalo, ale trvalá součást českého národa.

Václav Židlický

Věrná
STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Růžena Pavlínová Příchod na Volyň

O příjezdu svých předků na Volyň vím z vyprávění své babičky. Rodina bydlela v Podkrkonoší v obci Hamrech. Bylo jich šest dětí, babička od devíti let chodila přes les pracovat do továrny ve Svárově. Majitelem byl továrník Leibich. Babička pracovala až do večera, když jsem se jí ptala, co tam dělala, odpověděla, že dělala takové velké cívky jako "hernek" (mluvila takovým nářečím) a za málo peněz. Lidé prý si stěžovali, že dělají za mizernou mzdu, a ty nezletilé děti skoro zadarmo. Na jídlo si brala šest pečených brambor, které večer dali do trouby, aby se do rána upekly, černou kávu a kousek chleba. Na jeden den často ráda vzpomínala, když si chystala zase ty brambory a slyšela, jak venku duje velká vichřice, tak si ztěžovala jaká to bude těžká cesta do práce, a v tom jí maminka říkala: "Baruško, viš co, nechoď do práce za mizerný plat v takovém zlém počasí, budeš více pomáhat doma a nějak se užíváme." Na to babička čekala, brambory hodila zpět do trouby a vlezla pod perinu a více do práce nešla. Vyprávěla, že na Hamersku bylo skoro samé kamení, půda obnášela jen 25 - 30 centimetrů hlíny, a když pršelo, tak museli všichni s pytlema na hlavě jít dělat po poli strouhy, aby jim voda neodnesla všechnu úrodu. V létě se snažili žít v lese, ráno si vzali kousek chleba a hrneček na jahody,

maliny nebo ostružiny, záleží na tom co rostlo, napili se křišťálové vody z pramene a šli domů. Na zimu se snažili vykrmit dvě tři husy a natlačili bečku zelí. Tak měli zásobu na celou zimu.

Pradědeček chodil za hranice prodávat sekané korále a všelijaké věci, někdy byl i týden pryč, ale když se vrátil, první jeho zastávka byla v dolení hospodě, když se to dozvěděla prababička, tak tam šla také a seděli tam do pozdní noci. Jelikož měli velkou místnost, ve které se někdy pořádaly tancovačky, a vlastnili flašinet, tak toho děcka využila, a při flašinetu "terdlovaly" až do příchodu rodičů. Hrál se jen jedna písnička tohoto znění: Proboha prosím, proboha živého, nesváděj to na mě, sved to na jiného.

Když bylo v roce 1870 po Svárovské stávce, to už měla babička šestnáct let, hodně lidí odjelo do Ruska, mezi nimi byli i babiččiny rodiče, v roce 1871. Ptala jsem se, jak odjžděli. Kousek pole dali pod kostel, který se tam měl stavět, ostatní prodali a jeli do Olomouce s koněm a z Olomouce vlakem až k hranicím. Děti dali na starost babičce a rodiče se snažili vyřídit potřebné věci, jenomže Jáchym nechtěl babičku poslouchat, jakmile vlak zastavil, už chtěl z vlaku ven.

Jedenkrát, když stáli, vlak začal popojíždět, babička začala křičet: "Jezus Marja, zaderž, ještě tu není náš Jáchym!" Dlouho se tomu smála, od hranic jeli vozem s jedním koněm, na voze měli boudu proti dešti, až dojeli na Ukrajinu do vesnice Omelany k Rovnu, tam na rozcestí stáli a pradědeček šel hledat nějaký pozemek ke koupi. Stáli tam jeden den a v jedné chalupě se odbyvala svatba, svatebčané byli veselí a při houslích a bubínkách tancovali až do půl noci, pak přišla velká bouřka, svatebčané se rozešli a rodina Noskova se schoulila na voze pod plachtu. Jakmile se rozednilo, svatebčané vyšli ven a v tom blátě bosýma nohama na dvoře tancovali, mezitím vyšla některá kuchařka s lahví v ruce, sama tančila a zpívala:

U nas taka baba je
ščo nohami dryhaje
za holouku časnyku
bude dryhať do smerku, jú.

A tak to trvalo tři dny, prababička už

Libuše Kalcovská
Odjezd z Volyně

Po dlouhé době jsme se konečně dočkali na podzim roku 1946 příjezdu oficiální reemigrační komise na Ukrajinu. Přípravy k repatriaci se nám zdály nekonečně dlouhé. Vytoužený den odjezdu se přece jen přiblížil, krátce před ním ohlásil pravoslavný duchovní, že rád odjíždějící Čechy před cestou ještě vyzpovídá. Po bohoslužbách pronesl na rozloučenou dojemnou řeč:

"Odcházejí od nás naši milí sousedé Češi, s nimiž jsme žili v míru a pokoji přes osmdesát let. Páli bychom si, aby zde žili dále, neboť nám byli jen ku prospěchu. Naučili nás lépe obdělávat půdu, sázet a slechtit ovocné stromy, pěstovat chmel. Naučili nás provozovat řemesla, která u nás dříve nebyla. Postavili zde továrny, pivovary, mlýny. Až teď od nás odejdou, často se nám zasteskne." Tak pěkně hovořil o Čechách až se rozplakal a s ním všichni přítomní.

Hlavní skupina reemigrantů z Mirohoště vyjela do staré vlasti 29. ledna 1947. I když naši jeli do nových domovů s krásnými nadějemi, přece jen jim vytryskla z očí upřímná slza. Naši rodiče vzpomínali:

"Těžko jsme se loučili s místy, kde jsme se narodili, kde jsme se tolik napracovali, abychom zajistili svým potomkům lepší životy. Když jsme chodili po našich polích, mysleli jsme si, že to všechno patří nám, protože to vzniklo z našeho přičinění a potu,

mysleli jsme si, že nám to patří na věčné časy. Opustili jsme vše, odcházeli jsme s uzlíčkem, takřka bez ničeho. Naši otcové a dědové jeli do Ruska snad s větším bohatstvím, než my si nyní odvážíme. Všechna naše práce tam zůstala, jedinou naší útěchou bylo, že jedeme do vlasti, mezi svůj český lid."

Na hranicích nás čekalo uvítání, které nás opět rozplakalo, ale dále jsme jeli již vesele, protože jsme se těšili na shledání se svými drahými, které jsme již tři roky neviděli. Nejlépe bylo těm rodinám, které měly své blízké, vojáky zahraniční armády, již v republice usídlené.

Nejvíce Mirohošských se usídlilo na Litoměřicku, zbytek je roztroušen po Čechách a Moravě.

Miluše Dědková
Návštěva na Volyni

V září 1985 se splnilo naše velké přání, navštívit ještě jednou rodný dům, kde jsme prožívali svoje dětská léta a z něhož jsme odešli v roce 1947.

Na okraji vesnice nás uvítala tabulka MIROHOŠČA. Nejdříve jsme se na šljachu zastavili v rodném domku Toničky Průšové a hned vedle u Jakubských, nahlédli jsme do domu Medunových, jen o pár kroků dále jsme navštívili domek strejčka Josefa Průšů, Helenčin rodný dům. V jednom z dvorků jsme navázili ze studny vodu a připomněli si její chuť z mládí. Potom

jsme se rozjeli kolem nádraží na hřbitov, kde jsme našli barvínkem zarostlé hroby babičky a dědečka Tyšerových, hroby ostatních příbuzných se nám přes velké úsilí nepodařilo najít. Česká část hřbitova je bohužel neudržovaná, opuštěná, pomníčky jsou již většinou zborcené. Zanechali jsme zde jen smutnou vzpomínku, vraceli jsme se pěšky směrem k cerkvi do mirohošských luk. Zde jsme našli veliký rybník - a to je velká změna.

Přejeli jsme na Malou Stranu a konečně jsme zastavili u rodného domu. Ani se nám nechtělo věřit, že jsme opět tady. Všechno jsme prohlédli - dvůr, hospodářská stavení, zahradu, nakonec jsme vešli do domu a nahlédli do kuchyně a jednotlivých seknic. Po těch letech se nám zdálo vše nejen menší, ale i změněné, chyběla předzahrádka, kdysi plná květů, velký dvůr, zmizela stodola, kde jsme si tolik nahráli. Všimli jsme si, že se bourá Linhartův pivovar, také jedna ze vzpomínek na dětství. Nakonec jsme ještě zašli na návštěvu k Defnerům, kde nyní bydlí Kysielovi a k Toničce Šandrukové. Všichni s námi strávili hezké odpoledne a seznámili jsme se i s jejich dětmi. Do Dubna a později do Rovna nás rád odvezl pan Kysiel.

Mně pak zůstal v paměti úryvek z úvodu sbírky povídek Marie Strykové Nad rovinou: Až půjdu domů, půjdu sama a pěšky, budu se bát, strašně se budu bát, že už tam naše chát nestojí a že se všechno ztratilo.

pokračování ze str. 2

byla z toho zničená jen prosila Boha, aby se už pradědeček vrátil, že mu poví, kam že přivezl děti. Čtvrtý den ráno už z dálky děti viděly, že pradědeček přichází. Honem to zvěstovaly prababičce, s velkým pláčem dědečka prosila: "Jáchyme, prosím tě, jestli ti zůstaly nějaké peníze, vraťme se zpět do Čech. Co tě tu čekám, zjistila jsem, do jaké prostoty jsme přivezli děti a tady je máme podle jejich zdejších zvyků vychovávat, prosím tě, vraťme se zpět!" Pradědeček říkal: "No jo, Anno, už se nedá nic dělat, já jsem koupil už nevím kolik lesa v Hrušvici, tak budeme korcovat."

Byla to přežalostná cesta do Hrušvice, kde se vykopala zemljanka a než se vykorcoval kousek lesa, aby si mohli vystavět malý dřevěný domek, babička říkala, jak jim večer koukali vlcí do místnosti a jak jim oči svítily jako dva žhavé uhlíky. Kdo měl chatrný chlív, tak neváhali roztrhat i koně. Babička vyprávěla, že první dva roky měli v jídle nedostatek. Babička chodila do zámku hrát na flášinet, ptala jsem se, co za to dostala, říkala: "Jak kdy, někdy pět až šest brambor." Ptala jsem se, proč tak málo. "No jo, děvče, vždyť oni toho moc neměli, tady byl samý les a pole měli málo."

K připomenutí toho, jak naši předkové na Volyni začínali, přinášíme tentokrát půvabně a hluboce lidské vyprávění sedmdesátileté krajanky J. Pavlinové z Hrušvice. Své dojmy při návratu do vlasti v roce 1947 popsala L. Kalcovská a z návštěvy rodných míst v roce 1985 nám napsala M. Dědková. Obě rodačky z Mirohoště. Pokud se vám tato témata líbí, budeme se k nim občas vracet.

Redakce

Dary

Na tiskový fond došly tyto dary: Soňa Beková z Karlových Varů 100.- Kčs, manželé Šlanhofovi z Kožušan 500.-, Larisa Zábranská ze Staré Role 100.- Kčs, Lydie Doležalová z Vyšehořovic 100.- Kčs, Mstislav Zajíc ze Žatce 50.- Kčs, A. Faiferová a M. Poliščuková z Horní Jelení 100.-, Marie Pospíšilová z Mladějovic 100.- Kčs. Volkovští krajané z Kolečovic přispěli taktéž na tiskový fond částkou 300.-. Jak sdělujeme na jiném místě odevzdala Miluše Dědková 1000.- Kčs jménem litoměřického regionu.

Všem dárcům vřele děkujeme!

Setkání na velvyslanectví Ukrajiny

Dne 23. září tr. byli členové vedení Komise repatriantů z Ukrajiny našeho Sdružení B. Iljuk, J. Ornst a V. Landa přijati na vlastní žádost mimořádným a zplnomocněným velvyslancem Ukrajiny v CSFR panem Romanem LUBKIVSKÝM.

Hlavní téma setkání byl problém změny občanství repatriantů z oblastí postižené havárií černobylské atomové elektrárny a náhrada za finanční prostředky, které tito krajané zanechali na Ukrajině. Pan velvyslanec projevil mimořádné porozumění k přání našich krajanů, aby byli uvolněni z ukrajinského občanství nebo, aby mohli získat občanství obou států a přislíbil, že tato přání předá ukrajinské vládě.

Při této příležitosti informovali členové komise pana velvyslance o životě naší menšiny na Volyni, o její repatriaci a o Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Pan velvyslanec nejen, že se o tyto informace živě zajímal, ale projevil názor, že Češi z Volyně a jejich Sdružení jsou přímo předurčeni k tomu, aby napomáhali při rozvoji kulturních a hospodářských styků mezi našimi zeměmi.

Na závěr tohoto srdečného setkání vyjádřil pan velvyslanec úmysl navštívit některé lokality, ve kterých se usídlili naši noví repatrianti.

-bi-

Tvoříme historickou mapu o Čechích na Volyni

Vážení čtenáři!

Někteří z vás našli v tomto čísle Zpravodaje anketní listek, v němž vás prosíme o odpovědi, týkající se obcí, které na Volyni dobře znáte. Na anketním listku jsou předtištěny otázky, je na něm nalepena poštovní známka pro jeho odeslání na adresu, která je také předtištěna a je na něm i vaše zpáteční adresa. Dalo nám to dost práce a potřebujeme od vás jen vypsát přesné odpovědi a vhodit anketní listek do poštovní schránky. Oprávněně se asi ptáte, proč Sdružení takovou anketu pořádá. Naše odpověď je určena nejen vám, kteří jste anketní listek obdrželi, ale všem čtenářům Zpravodaje a nakonec vlastně veškeré volyňské veřejnosti.

Od začátku vzniku Sdružení se ozývaly z řad členů požadavky, abychom opatřili mapy Volyně a nabídli je členům. Došli jsme v minulém roce k názoru, že prostě okopírovat jakoukoli mapu ať polskou, ruskou nebo německou a vydat ji, není dobré řešení, protože taková mapa o naši menšinu nic neřekne. Proto jsme se rozhodli zpracovat a vydat HISTORICKOU MAPU O ČEŠÍCH NA VOLYNI, která by ve srozumitelné formě vyjadřovala, ve kterých obcích jsme žili (bylo jich kolem 500), co kromě vlastních obcí naši

předkové vybudovali (průmyslové podniky, chrámy všech náboženských konfesi, školy ČMS, kulturní zařízení apod), ve kterých obcích pracovaly buňky odbojové organizace BLANÍK, která historicky památná místa po Čechích na Volyni zůstávají (mučednické obce, bojiště, střediska českých farností a volostí apod.). ZKRÁTKA ZDOKUMENTOVAT JAKOU SYMBOLICKOU BRÁZDU NAŠE MENŠINA NA VOLYNI VYORALA.

Podkladové mapy a seznamy obcí získávali dva nadšenci, kteří strávili dlouhé hodiny (samozřejmě zdarma) v archivech. Dále ve spolupráci s kartografickými odborníky vypracovali koncepci historické mapy a předložili k posouzení všem členům historické komise a ústředního výboru. Bohužel někteří z nich jsou tak lhostejní, že jim bylo zatěžko věnovat několik minut tomu, aby si tuto koncepci přečetli a poslali k ní svůj názor.

Nyní již nastal čas, kdy je nezbytné získat přesné informace o obcích. Kroniky má Sdružení jen asi ze čtyřiceti obcí a v některých kronikách potřebné údaje nejsou. Svaz Čechů z Volyně provedl v roce 1951 anketu, ale žádný z žijících bývalých funkcionářů neví, kde jsou výsledky. Na naši výzvu ve Zpravodaji 5/92 se také nikdo s touto informací nepřihlásil.

Nezbývalo než se obrátit na vás s výše uvedenou anketou. Všichni, kteří jste anketní listky dostali, vraťte je včas a přesně vyplněné. Ostatní čtenáři jim pomozte informacemi podle svých možností.

Značné starosti nám dělá vytvoření historické mapy o Čechích z VÝCHODNÍ ČÁSTI VOLYNĚ, protože její podrobné mapy nemáme. Máme jen hrubou mapu na níž 1 centimetr znamená v terénu 5 kilometrů a nejsou na ní všechny české obce. Věra Pelcová, 360 17 Karlovy Vary, Luční 3, se na naši prosbu, ujala velmi obtížného úkolu, vyznačit na této hrubé mapě umístění těch obcí, ve kterých žili Češi. Prosíme vás, kteří jste z východní části Volyně, nabídněte jí svou pomoc při vyznačování umístění obcí na mapě. Anketní listky však posílejte na předtištěnou adresu.

Celý výsledný dokument, který Sdružení předpokládá nabídnout svým členům za cenu nižší než nečlenům, by měl obsahovat kromě map (pravděpodobně 3) také seznam všech obcí, ve kterých Češi žili s uvedením, co Češi ve své nebo okolních obcích vybudovali.

V zájmu celé volyňské veřejnosti vás prosíme, abyste této anketě věnovali potřebnou pozornost.

Redaktoři mapy

Jednalo předsednictvo Sdružení

Dne 7. července a 12. října se konaly na sebe navazující porady předsednictva, které především řešily otázky související s rezignací předsedy Sdružení a redaktora. Úřadujícím předsedou byl zvolen vedoucí ostravského regionu a místopředseda Václav DUBEC. Byla navržena ke schválení ústředním výborem redakční rada Zpravodaje ve složení PhDr. Alena Sobotková, doc. PhDr. Václav Židlický, CSc. a ing. Václav Petříček, CSc. V krátké době se podařilo získat mezi našimi členy řadu dopisovatelů a rozšířit tak autorský kolektiv. Zpravodaj se obsahově postupně zkvalitňuje.

Byla posouzena koncepce vytvoření volynského nakladatelství. K tomuto tématu se vrátíme v prvních číslech Zpravodaje v roce 1993.

Byla ustavena a začala slibně pracovat Komise repatriantů z Ukrajiny, složená především z našich černobylyšských krajanů a má za úkol postupně pomáhat řešit jejich problémy.

Předsednictvo schválilo obsah dopisu adresovaného předsedovi vlády České republiky, v němž žádáme, aby projednal s některými vládami zemí bývalého SSSR možnost repatriace těch Čechů, kteří si to budou přát. Další závažný dopis schválený předsednictvem a taktéž adresovaný předsedovi vlády České republiky citujeme v plném znění.

Vážený pane předsedo vlády, obrácíme se na Vás se žádostí o projednání s vládou Ukrajiny kompenzaci za majetek, který bez náhrady zanechali Češi na Volyni, při jejich repatriaci do historické vlasti v letech 1945 a 1947.

Češi se stěhovali do bývalé Volynské gubernie počínaje rokem 1868 po dobu asi

dvaceti let. Nepředstavitelně tvrdou prací dosáhli podstatně vyšší hmotné a kulturní úrovně oproti svému mnohonárodnostnímu okolí. V roce 1944/45 se vrátili do vlasti se zbraní v ruce vojáci - Češi z Volyně, jako příslušníci 1. čs. armádního sboru v SSSR. V roce 1947 pak na základě mezivládní dohody repatriovaly jejich rodiny a ostatní příslušníci této menšiny. Usídlili se v počtu kolem 40 000 osob v 64 okresech Čech a Moravy.

Před repatriací žili Češi na Volyni celkem v 407 obcích a osadách a značnou část z nich založili přímo v lesích, které postupně mýtili a přeměňovali v úrodnou půdu. Vlastnili několik desítek tisíc hektarů poli, lesů a luk a dále pivovary, mlýny, továrny, řemeslnické dílny a podobně. V souladu s ústavou SSSR se stala tato půda a podniky státním majetkem a proto při repatriaci v roce 1947 Češi za ně žádnou náhradu nedostali. Oceněny byly a vládou ČSR jim uhrazeny jen zemědělské budovy a hodnoty osevů.

Vážený pane předsedo vlády, předsednictvo Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel se na Vás proto obrací se žádostí, abyste bez ohledu na momentální právní stav restituace majetku na Ukrajině uplatnil u ukrajinské vlády zásadní nárok na úhradu nezaplaceného majetku, zanechaného Čechy na Volyni.

Za předsednictvo Sdružení: úřadující předseda, tajemník

Dopis nevyžaduje vysvětlení. Předsednictvo žádá, abyste upustili od jakýchkoliv dotazů na funkcionáře Sdružení v této otázce, protože o odpovědi předsedy vlády a všechny další informace budeme zveřejňovat na stránkách Zpravodaje bez pobízení.

Informace jednotlivcům nebudeme proto poskytovat. Předsednictvo dále doporučuje, abyste v této záležitosti nepodnikali samostatné akce, protože jakákoliv kompenzace je možná jen na základě mezivládní dohody.

Předsednictvo připravilo po obsahové a organizační stránce poradu ústředního výboru, která je svolána na den 10. listopadu 1992.

K placení členských příspěvků předsednictvo Sdružení přijalo tyto zásady:

1. Noví členové, kteří se stanou členy v období od 1. listopadu do 31. prosince 1992 budou platit příspěvek již za rok 1993 a nebudou platit za rok 1992.
2. Doporučuje se vedoucím regionů a členům Sdružení, aby členské příspěvky za rok 1993 vyrovnávali při nejbližších osobních setkáních, protože s ohledem na zvýšené poštovné je to mnohem úspornější.
3. Vedoucí regionů dostanou ke kontrole a upřesnění adres seznamy členů a zároveň pokyn, aby vybrali členské příspěvky nejpozději do 31. března 1993. Členům, kteří do této doby členský příspěvek nezaplatí bude zastaveno zaslání Zpravodaje.
4. V souvislosti se zvýšením poštovních poplatků, předsednictvo zvažovalo, zda Sdružení vystačí s dosavadními členskými příspěvky ve výši 50.- Kčs ročně, zejména v souvislosti s požadavky členů, aby Zpravodaj vycházel častěji. Předsednictvo si je vědomo toho, že pro mnohé sociálně slabší dosavadní členský příspěvek je ještě přiměřený. Proto zamítlo myšlenku zvýšení členských příspěvků v roce 1993 a spoléhá na to, že vydávání předpokládaných deseti čísel Zpravodaje ročně bude zajištěno i s vaší dobrovolnou finanční podporou.

Tajemník Sdružení

Setkání v regionech

V LITOMĚŘICKÉM regionu pokračují v tradicích posvícenských setkání a zábav na Volyni. V sobotu 20. září uskutečnili posvícenské setkání krajanů svého regionu. Pozvali na něj své členy včetně černobylyšských krajanů. Pozvání poslali i do okolních regionů včetně Prahy. Setkání mělo dvě části: první, v sále Vojenské ubytovací správy, mající charakter schůze a druhou v Domě kultury v rámci pořadu Pod jednou střechou. Celé setkání bylo vzorně připraveno včetně kulturní vložky ve schůzové části, posvícenských koláčů a jiných dobrot, společného oběda a zmíněné taneční zábavy. Účastníci, kterých bylo přesně 116, byli spokojeni, avšak jistou nevoli vyvolalo sdělení vedoucí regionu, že podobné posvícenské setkání je letos naposledy. Věříme, že tomu tak nebude, jistě se přihlásí další dobrovolníci, kteří pomohou dosavadní obětavé skupině organizátorů vedené Miluší Dědkovou a podobná setkání budou pokračovat. Na tiskový fond bylo ze sbírky krajanů odesláno 1000 Kčs.

V PRAZE se setkání členů Sdružení bude konat do konce roku poslední čtvrtěk v měsíci, tj. 29. října a 26. listopadu vždy

od 14 00 hodin v hotelu vojenské správy v Praze 6, Pod Juliskou 7. Bližší informace na pozvánkách. POZOR! Na pozvánce je chybné datum. Setkání se koná 26. listopadu. Nezapomeňte si sebou vzít legitimaci, budete mít příležitost zaplatit členský příspěvek za rok 1993.

Irena Malinská

Budujeme muzeum

SVOZ EXPONÁTŮ pro připravovanou výstavu je ve finiši! Vedoucí regionů, kteří se dosud nedohodli s dr. S. Slavíkem z Národního muzea o organizaci odvozu exponátů z vašeho regionu učinite tak neprodleně! Jinak riskujete, že exponáty sebrané ve vašem regionu nebudou možno pro výstavu využít. To byste dárcům těžce vysvětlovali. Václav Petříček

Marie Pospíšilová z Mladějovic věnovala dětský kroj, plakáty na koncerty ve Zdobunově a Rovně v letech 1928 a 1931 a plakát na silvestrovský pořad v Kyjevě z roku 1903. V tomto pořadu též vystupoval V. Vondrák - známý menšinový činiteľ, profesor Ondřej Pospíšil a jiní.

V KARLOVÝCH VARECH se setkání členů Sdružení bude konat v sobotu dne 24. října a 12. prosince vždy v 10 00 hodin v kavárně Morava ve Staré Roli v ulici Závodu míru. Také zde budete mít příležitost zaplatit členský příspěvek.

Věra Pelcová

Pomůžeme dětem

Sdružení Ukrajinců v České republice se obrátilo s výzvou na řadu organizací včetně našeho Sdružení, aby požádaly své členy o pomoc dětem, většinou ukrajinské nebo běloruské národnosti, z oblasti postížených následky černobylyšské havarie. Přihlašte se, kdo můžete přijmout do rodiny na 3 až 4 týdenní pobyt jedno, nebo více dětí. Adresa: ing. Boris Zajíc, Smetanovo nábřeží 14, 110 00 Praha 1 (který je rodákem z Kvasilova).

Sdělení redakce

Zpravodaj bude nadále tiskěn na normálním papíru, protože naše původní zásoby tvrdého a při tom levnějšího jsme již vyčerpali.